

**Wojciech Szymański, Wojciech
Brzeziński, Marek
Dulinicz, Zbigniew
Kobyliński, Bogdan
Lichy, Waldemar Moszczyński**

**Wyszogród, woj. płockie. Stanowisko
13**

Informator Archeologiczny : badania 16, 236-237

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WYSZOGRÓD
woj. płockie
Stanowisko 13

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury
Materialnej
Zakład Epoki Metali

W badaniach prowadzonych pod kierunkiem doc.dr ha. Wojciecha Szymańskiego uczestniczyli mgr mgr Wojciech Brzeziński, Marek Dulnicz, Zbigniew Kobylński /autor sprawozdania/, Bogdan Li chy, Waldemar Moszczyński. Finansował WKZ w Płocku. Drugi sezon badań. Osada przygodowa ze starszych faz wczesnego średniowiecza /VII-VIII w./.

Kontynuowano badania rozległej osady przygodowej. Eksploracją objęto zachodnią część osady, w celu uchwycenia jej granicy oraz relacji do grodziska. Ustalono, że obiekty osady otwartej pojawiają się dopiero w odległości około 45 m od środka fosy. Na przebadanym obszarze około 1,5 ara odkryto dwa obiekty osadnicze.

Obiekt 2 o wymiarach około 240 x 110 cm na osi północny zachód - południowy wschód w postaci jamy posiadał dno w pierwotnym zamierzeniu w części dennej prostokątne. W wypełnisku jamy o maksymalnej miąższości 50 cm, obejmowało sześć jednostek stratygraficznych, z których dwie to tzw. wypełnisko pierwotne - naturalne obsunięcia pyłu calceowego zalegającego wokół obiektu, dwie mają prawdopodobnie charakter zasypiskowy, a dwie są pozostałościami dwóch faz użytkowania obiektu, między którymi istniała znaczniejsza przerwa. Górna część obiektu o kształcie owalnym i wymiarach około 296 x 208, bardzo zbliżona była do obiektu 1 odkrytego w 1981 r. Materiał ceramiczny pozwala wstępnie datować obiekt na 1 połowę /?/ VII wieku.

Obiekt 3 - w postaci dużej jamy, kształtu zbliżonego do prostokąta, ze ściętym narożnikiem, został przebadany w około 2/3 długości w granicach wykopu. Szerokość jamy wynosiła 372-399 cm, odsłonięta długość ponad 5,5 m; maksymalna miąższość uwarstwionego wypełniska 77 cm. Dno jamy prawie płaskie, a ścianki boczne z dwiema równoległymi półkami ziemnymi o szerokości 50 cm, strome od zachodu i łagodne od strony wschodniej. Sekwencja stratygraficzna składała się z 11 jednostek, z których 6 to cięcia /negatywy/ dołów posłupowych i ich wypełniska, dwie to wypełnisko pierwotne, dwie mają charakter prawdopodobnie kontekstu pierwotnego związanego z użytkowaniem, również z przerwą, a jedna - najwyższa - stanowi wynik destrukcji jakiejś konstrukcji osłaniającej jamę od góry i od zachodu. Dokonano również losowego próbkowania występowania warstwy

kulturowej na obszarze osady, co pozwoliło wykryć granice osady i kilkadziesiąt obiektów.

Materiały znajdują się w IHKM.

Badania będą kontynuowane.

ZAWADA, gm. Tarnów
woj. tarnowskie
Stanowisko 1

PP Pracownia Konserwacji
Zabytków
Pracownia Archeologiczno-
Konserwatorska w Tarnowie

Badania prowadzili Andrzej Cetera
i Jerzy Okoński /autorzy sprawoz-
dania/. Finansował WKZ w Tarnowie.
Pierwszy sezon badań. Grodzisko
wczesnośredniowieczne /IX-XI w./.

.Wzgórze "Grodziska" usytuowane jest na zachodnim zboczu Góry św. Marcina, w odległości około 300 m na południowy wschód od ruin zamku Lelitów Tarnowskich. Pierwsze informacje o grodzisku pochodzą z początków naszego stulecia. W trakcie badań powierzchniowych w 1968 r. wykonano plan obiektu, a na podstawie uzyskanego materiału określono jego chronologię na IX-XI wiek. Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska PP PKZ w Tarnowie przeprowadziła badania na grodzisku wiosną 1981 r. stwierdzając daleko posunięte zniszczenie stanowiska w wyniku erozji oraz intensywnej uprawy. Wpłynęło to na podjęcie badań wykopaliskowych w br.

Przebadano obszar 2,5 ara. Wyeksplorowano dwa obiekty. Obiekt 1/82 stanowiła owalna jama o wymiarach 2,90 x 1,70 m, zagłębiona do około 40 cm i wypełniona spalenizną. Szczególnie interesujący obiekt 2/82 stanowiła czworokątna chata o wymiarach 3,65 x 4,30 m, zagłębiona do około 90 cm. W narożniku północno-zachodnim chaty znajdowało się palenisko ułożone z kamieni, natomiast przy ścianie wschodniej odsłonięto ślady wejścia. W obu obiektach wystąpił materiał potwierdzający wcześniejsze datowanie grodziska. Ponadto odsłonięto kilka dołków skupowych.

Badania będą kontynuowane.